

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Men schrijft in

te Tongeren, bij M. COLLÉE, uitgever & eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

De Postrijder verschijnt 's dinsdags 's donderdags & zaterdags.

Abonnement

binnen de stad, 7 fr. per jaar.

buiten de stad, 8 fr. „

Een blad afzonderlijk, 15 centimen.

Aankondigingen, 15 centimen per drukregel.

TONGEREN, DEN 21 MAART.

Militaire kwestie.

De liberale gazetten zegt de *Denderbode* roepen en schreeuwen zoo geweldig hard tegen de militiewet, dat voor weinig dat dit concert van vermaledijdingen en verwenschingen voortduurt de steenen er zullen van klieven.

Moest men de liberale schreeuwers gelooven, dan zou al de strengheid der militiewet het katholijk ministerie moeten ten laste gelegd worden.

Onderzoeken wij eens wat er dan zoo eigenlijk van is, en welke partij ons Land zou willen verpruisen, 't is te zeggen, elkeen den ransel op den rug hangen.

Wat verschil is er, voor wat het remplacement betreft, tusschen de liberale militiewet van 1870 en de katholieke wet van 1871?

Geen ander dan dat het huidige ministerie, zekere waarborgen voor het remplacement vereischende, zich zelf met het remplacement gelast, en geen replacanten, door de burgers aangeboden, aanveerd, tenzij, in uitvoering van het art. 64: der gewijzigde militiewet. Verder dat men binnen het tijdstip van 2 januari tot 22 derzelfde maand eene som van 200 franken in Staatskas moet storten om het recht tot remplacement te bekomen. Eindelijk dat die gestorste som van 200 fr. den eigendom des Staats wordt, ingeval de militaan een gelukkig nummer trekt.

Buiten deze wijzigingen is er aan de militiewet, die in 1870, door het liberaal kabinet, Frère-Bara, werd in leven geroepen geene de minste verandering door het katholijk ministerie toegebracht.

De duurte der replacanten kan men even min ten laste van 't katholijk ministerie leggen, want sedert dat de daghuren des werkmans merklijk, in de groote steden, door de groote werken die er verricht worden, zijn opgeslagen, sedert dat de werklieden daar eene daghuur van 3 à 4 fr. daags kunnen verdienen, zijn er nog weinige jongelieden te vinden die voor eenige centimen daags in het leger willen dienen en hunne vrijheid gedurende een ruimen tijd willen verkoopen. Dit alles en de oorlog die de zielverkoopers, door de liberale drukpers aangemoedigd en ondersteund, het ministerie van oorlog aandoen, zijn de eenige schuld der duurte van de replacanten. Dat is onbetwistbaar en zoo klaar als de dag.

En nu, eenige vraagstukken aan de liberale schreeuwers, die wij uitdagen, ze anders te kunnen beantwoorden dan wij het doen.

De Brandstichtster.

(5^e VERVOLG.)

De schout kwam op dit oogenblik in den Hof. Met bezorgheid rustte zijn oog op het bleeke gezicht van zijn kind en terwijl hij met zijne hand over haar hoofd streek, sprak hij:

— Gij hadt nog moeten slapen, Grietje!
— Het meisje liep haastig in huis.
— Ge moet het Grietje verbieden, aan zulke treurige tooneelen deel te nemen, sprak de commissaris. Zulke gevallen deugen niet voor een kind als zij.

— Ik ben eilaas te zwak, om het meisje met strengheid te behandelen, hervatte de andere. Er ligt iets in hare oogen, dat mij te machtig is en waardoor ik niet boos op haar kan worden. Toen van nacht de brandklok weêrhuide, was ik zelfs te ontsteld om aan haar te denken. Ieder hoopt immers ook dat deze brand de laatste zal zijn. Eindelijk moet het ongeluk toch ophouden. Ik voel aan mij zelf, dat ik deze voortdurende spanning niet lang meer verdragen kan. Reeds sedert geruimen tijd leg ik mij 's avonds nooit meer rustig neder. De angst ontrooft mij den slaap en wanneer de natuur eindelijk hare rechten inneemt, is de slaap nog onrustiger dan het waken. Ik zie in den droom slechts rook en vlammen. Nog ben ik zelf van 't ongeluk bevrijd gebleven, maar ik zou gerne mijn huis ten offer brengen, wanneer hierdoor eens voor altijd aan deze ellende een einde kon gemaakt worden.

Met declinering rustte het oog van den commissaris op den man, wiens braafheid hij had leeren weerdeeren.

Wie heeft er millioenen en millioenen franks in de fort en van Antwerpen, zonder eenig nut of voordeel voor 't land, begraven, en zoo ons in zuren arbeid gewonnen geld in roeien en wisselen verknood?

Antwoord: het liberaters ministerie Frère-Bara en zijne verslaafde jaknikkers.

Wie heeft de loting per kanton ingevoerd, iets waar men heden zoo bitter over klaagt, omdat het de eene gemeente zoodanig begunstigt, dat niet één jongeling moet soldaat worden, terwijl het de andere zoodanig benadeeligt, dat al hare jongelingen moeten optrekken, iets waaraan het katholijk ministerie kortelings moet een einde stellen?

Antw. — Nog eens het liberaal ministerie Frère-Bara en *tutti quanti*.

Wie heeft het jaarlijks contingent met 2000 mannen vermeerderd en zoo 2000 flinksche jongelingen meer aan landbouw en nijverheid ontruk en ook 2000 huisgezinnen meer in 't verdriet gestort?

Antw. — Weêral 't liberatersministerie Frère-Bara en C^o.

Wie wil er van de burgerwacht eene pruisische landwehr maken, met dagelijkse exercitien en corvées des avonds na het werk, bekoond met een jaarlijksch verblijf van vier volle weken in 't kamp van Beverloo om er de groote krijsoefeningen bij te wonen?

Antw. — De liberale minderheid der Kamer waaronder men de leden van het gevallen liberatersministerie Frère-Bara telt.

Wie heeft er in volle Kamer verklaard dat hij van die liberale verpruising niet wil hooren?

Antw. — De achtbare heer Malou, die, in naam der katholieke meerderheid in de beide Kamers, verklaarde dat er onder haar geene tien leden bestonden welke die nieuwe soldatenplaag zouden stemmen.

Eindelijk, men ziet het, wie is het die hier het pruisisch systema zou willen invoeren, 't is te zeggen, alle man soldaat maken en ons land, tot groot nadeel van landbouw, koophandel en nijverheid, in eene kolossale caserne herscheppen?

Antw. — De liberaters en altijd en eeuwig de liberaters, die van den beginne het sein gegeven hebben om de soldatenplaag hier met geweld, niet alleen in te voeren, maar ze zoo veel mogelijk te verzwaren.

Moesten de liberaters wederom aan het roer komen, men zou het zien: de soldatenwinkel zou groeien en bloeien gelijk het liberaal goddeloos onderwijs, aan welke beide takken zij 's lands fortuin totaal zouden verknopen en verspillen. Wij zullen hierop terugkeeren.

Eene les uit de geschiedenis.

Napoleon I viel en de Paus stond op. In

— Er moet een einde aan komen, sprak hij. Er is nog een uitweg open, en het is de vraag of de gemeente moed genoeg bezit, mij te ondersteunen en streng na te komen, wat ik verlang.

— Wij zijn tot alles bereid, antwoordde de schout.

— Goed, ging Schmoek voort. Mocht het dorp nog eens door het ongeluk getroffen worden — en ik moet eilaas erkennen, dat ik vrees, dat de brand van dezen nacht nog niet de laatste zal zijn — dan mag tot blussching of tot redding geen stap gedaan worden, voordat ik ter plaatse ben, al zou ook het gebouw hierdoor geheel ten gronde gaan. De hand, die den brand sticht, is niet in staat dat te doen, zonder voor een scherp oog en spoor achter te laten en het is mij onmogelijk dit te herkennen, wanneer het door een aantal voeten en handen vooraf wordt uitgewischt. Bezwaarlijk zal een iegelijk er toe te krijgen zijn, om mijn eisch op te volgen en zijn gebouw, misschien ook zijn vee zonder poging tot redding prijs te geven; hij zal het echter doen, wanneer de gehele gemeente op zich neemt, zijne te vergoeden. Geloof gij dat gij dit gedaan kunt krijgen?

De schout dacht een oogenblik na.

— Ja, antwoordde hij toen op beslissenden toon. Ik heb zooveel vertrouwen op u, dat ik het doozetten zal, daar gij het noodig oordeelt.

— Ik moet nog meer eischen, ging Schmoek voort. In het geval dat er een brand uitbreekt mag zelfs niemand dat gebouw naderen, want ik zou daardoor in mijn onderzoek slechts in de war gebracht worden. Meent gij dit ook te kunnen gedaan krijgen?

— Ik hoop het.

— Doe daartoe dan nog heden de noodige stappen!

De ontsteltenis en verwarring in D. was zoo

het jaar 1800, toen de Fransche Republiek in Italië heerschte, scheen de keus van den Paus onmogelijk. Vreemde mogendheden, vijandig aan de Kerk bezorgden aan de gevangene kardinalen de noodige vrijheid om den nieuwen Paus te kiezen. In 1814, toen Paus en Kardinalen gevangen zaten, riep Onze Lieve Heer den Rus, den Engelschman en den Pruis bij om zijne Kerk te verlossen. Op vijftien mijlen vierkant stond rond Parijs een half miljoen soldaten. Dus op den tijd van weinige jaren kwamen de vreemde vorsten tweemaal de Kerk hare vrijheid geven. Te Fontainebleau, waar Napoleon I den Paus dwong tot het konkordaat, zat hij zelf later en werd hij gedwongen afstand van troon en kroon te teekenen. Hij zou Italië inslikken, en kreeg slechts het eiland Elba, en later St-Helena.

De leeuw viel in den strijd en het schaaft zegepraalde met te verdragen!

De Kerk is een steenrots; die er zich tegen aanstoot, verbrijzelt zich. De Kerk is een aambeel; alle hamers slaan er zich op in stukken. De Kerk is eene schuit die geen een tempeest kan doen verzinken. De Kerk is een gloeiend ijzer; die er de hand aan steekt verbrandt zich de vinger.

Die van Kerk en Paus eet, moet er van sterven.

'T is toch al wonder! Achtien eeuwen ondervinding! En Berlijn, Geneve en Italië, zijn nog niet geleerd!

De liberale drukpers en de Kerkvervolging in Duitschland en Zwitserland.

De groote meerderheid onzer belgische liberale drukpers kan hare vreugde, het inwendige genoegen niet verduiken dat zij in de vervolging tegen de eerbiedwaardige geestelijkheid in Duitschland en Zwitserland shept. Dat men in die landen de Bisschoppen, de priesters en kloosterlingen als schelmen, dieven of brandstrovers verbant of onder onrechtvaardige gevang-zittingen en zware geldboeten doet bezwijken, dat gaat aan de liberaters, dat doet hun liberaal zielje deugd, omdat men hierdoor den katholieken Godsdienst en zijne dienaren vervolgt en kwelt en de katholieke leerling verdrukt. In den beginne vergenoegden onze libere tolken zich het helsch werk van Herr von Bismarck, zoo maar stillekens weg goed te keuren, maar nu heden bewonderen en bewierookten zij hem, moedigen zij hem aan, en voorzeggen zij hem den schitterendsten uitslag, indien hij den moed heeft zijne helse plannen, die hem door Satan zijn ingeblazen, tot het laatste puntje te voltrekken.

De liberaters drukken soms hunne ver-

groot, dat alle eigenaars van huizen aan het verlagen van den commissaris gehoor gaven. Zij deden voor geen offer terug, wanneer zij daardoor slechts zekerheid kregen, van het ongeluk, dat door zijne geheimzinnigheid voor hen dubbel verschrikkelijk was, verlost te worden.

De wachten, die nog in dienzelfden nacht in het dorp uitgezet werden, kregen bevel, terstond bij het uitbreken van een brand, huis en erf af te zetten en niemand, zelfs niet den eigenaar toegang te verlenen.

Dagen verliepen, Schmoek bracht te schijnbaar werkeloos door, echter verloor hij zijne taak geen uur lang uit het oog. Hij ging de bewoners van het huis nauwkeurig na, ook Grietje. Zij was een eigenaardig wezen, dat hij niet geheel begreep. Zij was met eenige liefde aan haren vader en hare broeders gehecht; niettemin ontweek zij hen dikwijls, om alleen te zijn. Zij kon soms geheele dagen, in zichzelf gekerd, dromend doorbrengen, en zij scheen blijkbaar onder deene toestand te lijden, een zeker teken, dat het geene vriendelijke beelden waren, die haren geest bezig hielden. Er lag blijkbaar in haar lichaam iets ziekelijks, wat op haar gemoed een grooten invloed uitoefende.

Zonder dat iemand in huis het wist, bleef Schmoek elken avond tot na middernacht op. Om niemand te laten merken dat hij nog waakte, deed hij ten tien ure het licht uit. Er lag voor hem niets pijnlijks in, uren lang in het donker te zitten, want menigen nacht had hij zulk eenen toestand doorgebracht, zonder ook slechts een oog te sluiten.

Het was een onvriendelijke avond, toen hij ook laai in zijn kamer in 't donker zat. 't Regende zachtjes en hij hoorde, hoe de regen van de boomen en het dak neêrdruppelde. De herfstlucht

wondering uit over de verlatendeid waarin hunne leerstelsels gevallen zijn. Die verlatendeid moet hun niet verwonderen als men wel inziat waar de liberale leerstelsels naartoe leidden. De afkeer die de overgrote meerderheid der belgische bevolking voor de liberale leerstelsels gevoelt, is nog vergroot sedert dat het liberalismus *despotismus*, *verdrinking* en *vrijheidsverdelging* is geworden, iets wat alle rechtzinnige burgers weldra zullen begrepen hebben.

Wij hopen dus, dat alle ware Belgen, door de ondervinding en de taal der liberaterstolken geleerd, het *liberalismus* uit gansch hunne macht en kracht zullen bevechten, dat niet dan naar een gunstig oogenblik snaakt om, in ons land, de zelfde schandvellen en verdrinking tegen Kerk en geestelijkheid tot stand te brengen gelijk in Duitschland en Zwitserland. 't is te zeggen toelaten de Bisschoppen, priesters en kloosterlingen uit het land te verbanen, ze tot gevangzittingen en zware geldboeten te veroordeelen, de kerken en kappellen te sluiten, in een woord, eene Kerkvervolging met al hare pijnlijke gevolgen in ons Vaderland te doen woeden. Het kiezerskorps, wij hebben er de overtuiging van, zal met juni en mei aanstaande, uit strenge gewetensplicht, België van die ramp vrijwaren en de plannen der helse franemaçonlogien tot ons groot geluk weten te verijdelen.

M. von Bismark is nog maar zestig jaren oud, en reeds begint hij alle ongemakken van den ouden dag te gevoelen. De man is bij poezen een weinig in zijne hersens gekrenkt en vertelt alsdan allerlei onzin. Alzoo zegde hij dezer dagen, in dergelijk oogenblik, aan M. Jokai, een der opstellers van het te Pestk verschijnend dagblad *Hon*, dat de vrede van Europa thans verzekerd is, en dat hij slechts door een enkel persoon zou kunnen verstoord worden.

Toen wij dit lazen dachten wij onmiddellijk aan den strijdlustigen Gambetta, aan den dapperen generaal Moriones, aan het verbond der twee keizers, enz., enz.; doch wij bedrogen ons; de man die, volgens M. von Bismark, den vrede van Europa kan verstooren, is niemand anders dan... de Paus!!!

Wij achter het noodeloos hier nog iets bij te voegen.

Stads- & provincie nieuws.

Reeds verleden dinsdag hebben wij de dood gemeld van M. Lodewyk de Tiecken de Terhove, lid van den gemeente-raad van Tongeren, voorzitter van het bureau van weldadigheid, voorzitter van de koninklijke muziek-sociëteit en zangge-

was koel; hij zat aan het half geopende venster. Rondom hem was alles stil. Deze kalnte deed hem goed een bevredigend gevoel maakte zich van hem meester en onwillekeurig vestigde hij zijne aandacht om een voortdurend geruisch op de straat, dat nooit geheel ophield.

Plotseling zag hij een donkere gestalte voorbij het venster sluipen. Voorzichtig richtte hij zich op en keek uit het raam. Het was Grietje. Hij herkende haar duidelijk, toen zij behendig in het venster van hare kamer klom, die dicht naast de zijne gelegen was.

Waar was zij geweest? Nog stond hij daarover te denken aan het raam, toen hij van de straat, het geroep: « brand, brand! » vernam. Onmiddellijk daarop hilde de brand klok. Hij streek met de hand over zijn voorhoofd, als wilde hij een gedachte die daar was in opgekomen, als onmogelijk verdrijven; toen sprong hij haastig uit het venster om geen tijd te verliezen.

Slechts weinige huizen ver toonde zich de vuurgloed. Schmoek was een van de eersten ter plaatse. De nachtwakers hadden het erf afgezet en lieten niemand daarop toe. Het was een oude bouwvallige schuur, waar de vlammen reeds uitsloegen; zij dienden hem tot licht bij zijn onderzoek. Voorzichtig, met zijn scherpen blik naar den grond gericht, naderde hij den ingang. Plotseling ontstelde hij van schrik. Vlak voor de deur bemerkte hij een versch voetspoor. Zijne hand beëfde, toen hij een maatstok uit zijn zak haalde, om het spoor te meten. Slechts het spoor van dezen eenen voet bemerkte hij vlak voor de deur, ook op den drempel het zekerste teken, dat het nog versch was. De vlammen die door het gele stroo krachtig gevoed werden, verbanderde het gebouw zelf binnen te dringen. Hij had dan ook voor zijne verdenking geen bewijs meer nodig.

Wordt vervolgd.